

TILLGÄNGLIGHETS- GRANSKNING

Umeå Universitet

knowit
EXPERIENCE

Innehållsförteckning

1	Möjligt att uppfatta.....	6
1.1.1 (A)	Innehåll som inte är text.....	6
1.2.1 (A)	Enbart ljud och enbart video (förinspelad).....	7
1.2.2 (A)	Textbeskrivningar (förinspelade).....	7
1.2.3 (A)	Ljudbeskrivning eller mediealternativ (förinspelat).....	7
1.2.4 (AA)	Textbeskrivningar (direktsända).....	7
1.2.5	Ljudbeskrivning (förinspelad).....	7
1.3.1	Information och relationer (A).....	8
1.3.2 (A)	Meningsfull ordning.....	8
1.3.3 (A)	Sensoriska kännetecken.....	8
1.3.4 (AA)	Orientation.....	9
1.3.5 (AA)	Identify input purpose.....	9
1.4.1 (A)	Användning av färger.....	9
1.4.2 (A)	Kontroll av ljud.....	10
1.4.3 (AA)	Kontrast (minimum).....	10
1.4.4 (AA)	Förändring av textstorlek.....	14
1.4.5 (AA)	Text i form av bild.....	14
1.4.10 (AA)	Reflow.....	15
1.4.11 (AA)	Non-text contrast.....	15
1.4.12 (AA)	Text spacing.....	15
1.4.13 (AA)	Content on hover or focus.....	16
2	Hanterbar.....	18
2.1.1 (A)	Tangentbord.....	18
2.1.2 (A)	Ingen tangentbordsfälla.....	18
2.1.4 (A)	Character key shortcuts.....	18
2.2.1 (A)	Justerbar tidsgräns.....	19
2.2.2 (A)	Paus, stop, dölj.....	19
2.3.1 (A)	Tre flimmer eller under tröskelvärde.....	19
2.4.1 (A)	Hoppa över grupperat innehåll.....	19
2.4.2 (A)	Sidans titel.....	20
2.4.3 (A)	Fokusordning.....	20
2.4.4 (A)	Syftet med en länk (i sammanhanget).....	21
2.4.5 (AA)	Flera olika sätt.....	21
2.4.6 (AA)	Rubriker och ledtexter/etiketter.....	22
2.4.7 (AA)	Synligt fokus.....	22
2.5.1 (A)	Pointer gestures.....	22
2.5.2 (A)	Pointer cancellation.....	23
2.5.3 (A)	Label in name.....	23
2.5.4 (A)	Motion actuation.....	24
3	Begriplig.....	25

3.1.1 (A)	Sidans språk	25
3.1.2 (AA)	Språk för del av sida	25
3.2.1 (A)	Vid fokus	26
3.2.2 (A)	Vid inmatning.....	26
3.2.3 (AA)	Konsekvent navigering	26
3.2.4 (AA)	Konsekvent identifiering.....	27
3.3.1 (A)	Identifiering av fel.....	27
3.3.2 (A)	Ledtexter/etiketter eller instruktioner.....	28
3.3.3 (AA)	Förslag vid felhantering	29
3.3.4 (AA)	Förebyggande av fel (juridiskt, ekonomiskt, data)	30
4	Robust.....	31
4.1.1 (A)	Parsing.....	31
4.1.2 (A)	Namn, roll, värde	32
4.1.3 (AA)	Status messages.....	33

Fakta om rapporten

Beställare	Umeå Universitet Magnus Eriksson magnus.eriksson@umu.se
Vår referens	Sara Nordin sara.nordin@knowit.se
Utförd av	Jerry Lidén Sara Nordin
URL	umu.se
Tidsperiod för granskning	2018-11-16 – 2018-12-05
Utrustning	W3C Markup Validation Service HTML_CodeSniffer Accesible Colors Text Spacing NVDA VoiceOver
Webbläsare	Google Chrome v. 70 Safari v. 12
Tillgänglighetskrav	WCAG 2.1 (AA)

Förklaring av innehåll

Innehållet i rapporten är uppbyggt från WCAG 2.1 och webbriktlinjer.se, vilka är de offentliga webbriktlinjerna inom den offentliga sektorn i Sverige.

- w3.org (WCAG 2.1)

- webbriktlinjer.se

Sammanfattning

Mycket fungerar väldigt bra på webbsidan, men det finns en del saker som behöver åtgärdas.

1 Möjligt att uppfatta

1.1.1 (A) INNEHÅLL SOM INTE ÄR TEXT

Användare som använder bilder, diagram, animationer och ljudsignaler för att navigera sig på sajten är beroende av skärmläsare och punktdisplay där beskrivande text finns tillgänglig för allt innehåll. Det finns undantag för detta i WCAG-kriteriet, och det är där text direkt skulle motverka innehållets syfte (t.ex. om ett utpräglat test av användarens hörsel finns på sajten). Dekorativa bilder, till exempel bilder till länkar, behöver inte heller ha en beskrivande text.

Avvikelser

När en bild är det enda innehållet i en länk behöver bilden ha en alternativtext. I de fall som bilder inte visas är det alternativtexten som blir länkad. Om alternativtext saknas finns det ingenting att klicka på. Eftersom alternativtexten utgör länktext då bilden är länkad ska den då beskriva länkens syfte.

Bilden som används när en person saknar bild har ingen alternativtext. I exemplet på projektsidan länkar både bild och namn till samma sida, men är två olika länkar. Här kan man fundera på att kombinera dessa till en länk. Gör man på det sättet behöver bilden inte ha någon alternativtext eftersom länken redan innehåller en text.

Personalbilden i exemplet har alternativtext "Personalbild Madelen Bodin". Den blir lite missvisande då bilden är länkad och texten ska beskriva länkens syfte.

Projektansvarig

Peter Vinnervik
Doktorand,
universitetsadjunkt,
forskarstuderande
E-post
090-786 60 48

Projektmedlemmar

Jan Erik Moström
Universitetsadjunkt
E-post
090-786 67 94

Madelen Bodin
Universitetslektor
E-post
090-786 96 18

På denna sida
Projektöversikt
Projektansvarig
Projektbeskrivning

På studentwebben saknar "Bild saknas"-bilden alternativtext.

Min sida

Bild saknas
Medgivanden
För att vissa företag ska veta att du studerar

Bild saknas
Ladok
Intyg, examensbevis, utbildningsbevis

På denna sida
Ej avslutade kurser
Avklarade kurser
Tillgodoräknad utbildning

Åtgärd

Se till så att alla bilder har ett alt-attribut. Det behöver inte alltid ha ett värde, men attributet måste finnas. Bilder som utgör det enda innehållet i en länk, måste alltid ha en alternativtext.

1.2.1 (A) ENBART LJUD OCH ENBART VIDEO (FÖRINSPELAD)

För ljud och video ska representationer alltid finnas tillgängliga för användaren om denne inte kan ta del av denna typ av information. Till exempel kan ett manus som redigerats motsvara ett inspelat innehåll. Vid ljudinspelningar är transkribering ett vanligt sätt att tillgodose användaren med likvärdig information. För videospelningar kan ljud vara en godtagbar alternativ presentation. Inspelningar som innehåller både ljud och bild tillhör WCAG-kriteriet 1.2.2.

Avvikelser

Alternativa presentationer saknas

1.2.2 (A) TEXTBESKRIVNINGAR (FÖRINSPELADE)

Digitala videos på sajten ska ha undertexter som beskriver innehållet i form av textbeskrivningar eller textremsa. I de fall där ljud är en av komponenterna bör en textversion av ljudinnehållet erbjudas. Av olika anledningar ser många användare videoinnehåll med ljudet avstängt, till exempel för att de inte vill störa i omgivningen eller saknar någon slags högtalare eller hörlurar. Andra användare som har stor nytta av textning till video är de som har svenska som sitt andra språk, eller de som vill snabborientera sig i en video genom snabbspolning med bild.

Att tänka på vid textning, erbjud stängda texter för digital video (användaren kan själv välja om text ska visas), informera användaren om att text finns som alternativ, beskriv alla ljud av betydelse, erbjud gärna en separat textversion om möjligt.

Avvikelser

Textbeskrivningar (förinspelade) saknas

1.2.3 (A) LJUDBESKRIVNING ELLER MEDIEALTERNATIV (FÖRINSPELAT)

Användare som inte kan ta del av det visuella innehållet i videoinspelningar, exempelvis på grund av synnedsättning, ska erbjudas alternativ i form av syntolkning (ljudbeskrivning) eller presenterad som text. Denna form av presentation av innehåll ger användaren möjlighet att ta till sig informationen i sitt egna tempo.

Rekommendationer och viktigt att tänka på: informera användaren om att det finns alternativ, länka till textbeskrivning (eller gör den nåbar på annat sätt). Textversion av innehåll ger även sökoptimering för sidan en skjuts framåt. Webbdirektivets krav på videoinspelningar gäller material som publiceras från och med den 23 september 2020.

Avvikelser

Ljudbeskrivning eller mediealternativ (förinspelat) saknas

1.2.4 (AA) TEXTBESKRIVNINGAR (DIREKTSÄNDA)

Digital video ska erbjuda undertext. Överväg direkt textning trots undantag i webbdirektivet (<https://webbriktlinjer.se/lagkrav/webbdirektivet/>), detta eftersom en direktsändning som går att ta del av i efterhand räknas som en inspelning och är inte undantagen utan måste då kompletteras med en textversion efter 14 dagar. Viktigt att tänka på är att göra det tydligt för användaren att det finns undertexter tillgängliga genom en symbol för textning. Se även *R113 Använd webbvideo för att öka tillgängligheten* för kodexempel och tips inför produktion och upphandling av videotjänster.

Avvikelser

Textbeskrivningar (direktsända) saknas

1.2.5 LJUDBESKRIVNING (FÖRINSPELAD)

Personer med nedsatt syn behöver syntolkning för att kunna ta del av innehåll. För att göra en bra syntolkning krävs kunskap om handling, karaktärer, miljöer med mera. Det är ofta viktigare att beskriva sammanhanget än det som för stunden presenteras visuellt. Informera användare om att alternativ sätt att

ta del av innehåll finns tillgängligt, ibland är det möjligt att lägga in flera alternativa ljudspår i samma video, så användaren kan välja. För kodexempel se riktlinje 113. Webbdirektivets krav på videoinspelningar gäller material som publiceras från och med den 23 september 2020.

Avvikelser

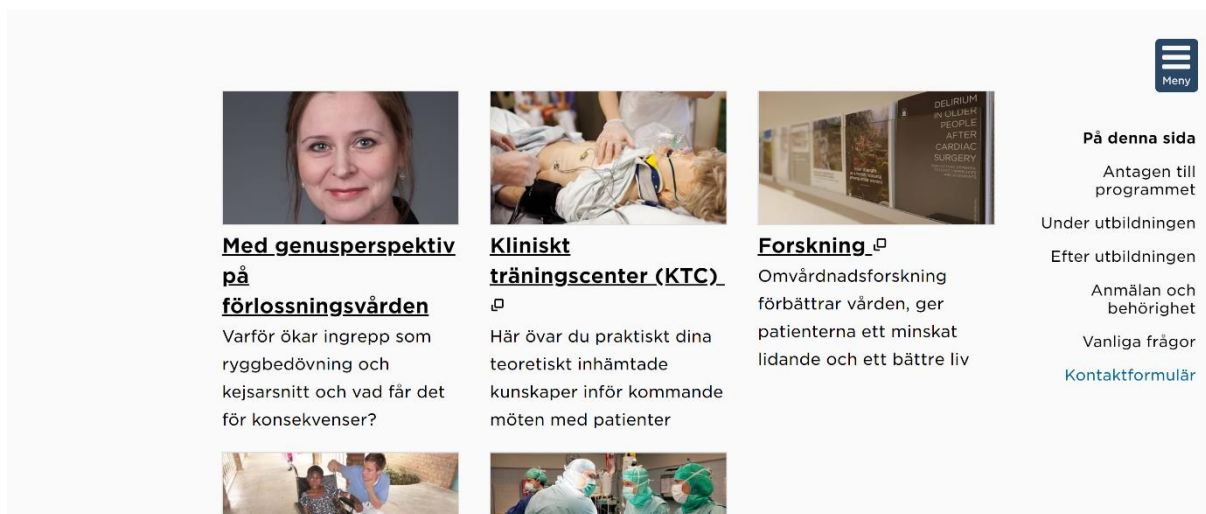
Ljudbeskrivning (förinspelad) saknas

1.3.1 INFORMATION OCH RELATIONER (A)

Ange i kod vad sidans olika delar har för roll då det finns mycket information som lätt riskerar att förloras vid exempelvis ändring av presentationsformat. Några exempel är rubriker som inte är uppmärkta som h-element utan endast särskiljs med hjälp av formatering, listningar som saknar rätt html-element, kolumner som skapas enbart med hjälp av tabb och mellanslag eller css-positionering. Genom att märka upp viktigt innehåll på rätt sätt i koden höjs skyddet för att viktig information inte ska gå förlorad.

Avvikelser

På sidan uppstår ibland otydligheter kring relationer mellan komponenter. Nedan följer några exempel.

På en del ställen skrivs det ut rubriktaggar som inte innehåller någon text. Exemplet ovan är från programsidan för Barnmorskeprogrammet där det saknas text i rubriken för relaterad läsning.

På sidan Hitta institution finns en rubriktagg som bara innehåller ett blanksteg (). Text som inte är avsedd som rubriker ska inte vara uppmärkt som rubriker.

```
<h2 class="foldable">&nbsp;</h2>
```

Åtgärd

Se över rubrik-taggar så att de innehåller text och enbart text som är avsedd som rubrik. Tomma rubrik-taggar ska inte skrivas ut.

1.3.2 (A) MENINGSFULL ORDNING

Innehåll presenteras olika utifrån vilken enhet eller från vilket hjälpmedel användaren har sin ingång till webbplatsen. För de användare som använder skärmläsare presenteras innehållet sekventiellt. Responsiv design som anpassar innehåll efter skärmstorlek kan förändra den ordning som innehåll presenteras. Innehållet bör därför vara utformat på ett sätt som behåller betydelsen även om ordningen förändras. En förutsättning för att kunna presentera innehåll i en meningsfull ordning är att innehållet även förekommer i rätt ordning i html-koden.

Inga avvikelser noterade

1.3.3 (A) SENSORISKA KÄNNETECKEN

Alla användare behöver ges möjlighet att förstå instruktioner för att kunna navigera och ta till sig innehållet. Ge därför inte instruktioner som enbart är beroende av sensoriska kännetecken t.ex. "klicka på knappen till höger" eller kommandon som "när du hör tonen är det dags att klicka". Instruktioner med

sådana typer av sensoriska kännetecken behöver ha kompletterande information för att alla ska kunna ta till sig informationen.

Inga avvikelser noterade

1.3.4 (AA) ORIENTATION

Det är viktigt att all information är tillgänglig även för användare som inte har möjlighet att byta riktning på skärmen exempelvis på grund av ett handikapp som innebär att skärmen är fastmonterad i ett visst läge t.ex. på en rullstol. Att skapa design som är tillgänglig oavsett skärmens riktning är därför väsentligt, det gör inget att presentation och funktioner skiljer sig åt mellan de olika lägena så länge innehållet är tillgängligt och funktionerna åtkomliga och med normal funktion.

Inga avvikelser noterade

1.3.5 (AA) IDENTIFY INPUT PURPOSE

För att hjälpa användare att förstå vilken typ av inmatning som förväntas i formulär är det viktigt att märka upp vanliga formulärfält i koden genom att använda attributet autocomplete (ställ ="off" om känslig information). Då kan både webbläsare och hjälpmedel automatiskt föreslå inmatning (baserat på tidigare inmatning av samma typ). Ett annat sätt för uppmärkning kan vara att markera formulärfält med en symbol som användaren känner igen. Att hjälpmedel likt de ovan beskrivna finns för formulärfält är framförallt viktigt för personer med vissa kognitiva och motoriska funktionsnedsättningar och användare som inte kan sidans språk så väl.

Avvikelse

Uppmärkning med autocomplete saknas.

Åtgärd

Märk upp vanliga formulärfält med attributet autocomplete, till exempel autocomplete="email".

1.4.1 (A) ANVÄNDNING AV FÄRGER

För att förmedla information är färger användbara för att förhöja användbarhet och estetik. Eftersom vissa användare inte kan uppfatta färgskillnader till exempel på grund av färgblindhet är det viktigt att inte låta färgskillnader vara det enda sättet att urskilja information på. Komplettera exempelvis med understrykning i text, ram, fetstil, eller annat teckensnitt. Färgskillnader kan också kombineras med textbeskrivningar, ikoner, mönster i diagram och kartor för att särskilja ytmarkeringar eller med semantisk kodning.

Avvikelse

Det finns länkar på sajten där det enda som påvisar att det är länkar är en blå färg. För användare med synnedsättningar kan det vara svårt att se att detta är länkar och inte vanlig text.

Mån **3D-skrivare på en timme**
3
DEC @ 10:00 - 11:00
📍 Medicinska biblioteket NUS byggnad 6M, Medicinska
bibliotekets undervisningslokal

Innehåll:

- Vad är 3D-skrivare?
- Hur och till vad används de?
- Varför är tekniken intressant för medicin och odontologi?
- En teoretisk introduktion till 3D-skrivarteknik.

Arrangör: [Medicinska biblioteket](#)

Evenemangstyp: Kurs/Utbildning

Kontaktperson

Erik Johansson

[Läs om Erik Johansson](#)

Var på sidan man befinner sig bör indikeras med något mer än bara färg.

På denna sida

Om kursen

[Anmälan och
behörighet](#)

[Kontaktformulär](#)

Åtgärd

Framhäv gärna länkarna med mer än den blå färgen, så att de inte misstas för att vara vanlig text, till exempel genom understrykning. Detta gäller dock inte länkar i listor, då en lista med massa understrukna rader försämrar läsbarheten.

1.4.2 (A) KONTROLL AV LJUD

När ljud spelas upp automatiskt på en sida ska det för användaren vara möjligt att pausa, stoppa eller sänka detta ljud. Användare med nedsatt förmåga att fokusera eller filtrera bort intryck kan också bättra ta del av innehållet med hjälp av paus, stopp och avstängning. Om användaren har en skärmläsare som hjälpmedel läses ljud upp automatiskt och då räcker det inte att kunna pausa ljudet på enheten utan det ska också fungera att stänga av ljud som spelas upp automatiskt, separat. Att spela upp ljud automatiskt är generellt sett bra att undvika, om nödvändigt erbjud en pausfunktion för ljudet i början av sidan.

Inga avvikelser noterade

1.4.3 (AA) KONTRAST (MINIMUM)

Vid nedsatt syn är kontraster extra viktiga. Denna standard säger att om skillnaden i ljusintensitet mellan förgrund och bakgrund har förhållandet 4,5:1 så kan de flesta läsa brödtext på skärm, och därför är det kravet för brödtext. För större text (till exempel rubriker) är gränsvärdet endast 3:1, lite lägre här eftersom större typsnitt är enklare att läsa. Kontrastvärdet mäter man enklast med hjälp av en programvara. Att tänka på är att inte lita på automatiska granskningar av kontraster och att gärna överträffa satta kontrastvärden. Vad gäller logos och andra komponenter på sidan gäller istället *Använd tillräckliga kontraster i komponenter och grafik (R156)*

Avvikelser

På flera ställen uppnår texten inte tillräckliga kontrastvärden.

Exempel på för låg kontrast:

Fredspristagare Mukwege föreläser i Umeå

2018 års mottagare av Nobels fredspris
Denis Mukwege håller offentlig föreläsning
i Umeå lördag 15 december.

Fre **23** NOV **Yael & the Mothers, konsert & fredsmarsch**

🕒 Idag 12:10 - 12:55

📍 Lärarutbildningshuset

De ska accelerera entreprenörer för framtidens handel

Lör **24** **Fika efter en forskare**

🕒 13:00 - 14:30

Veckodag i kalender på startsidan #eababg bakgrund #ffffff, kontrastvärde: 1.79.

Kontaktformulär

Göm kontaktformulär

Beskriv ditt ärende eller ställ en fråga

Ange e-postadress

Tänk på att universitetet är en statlig myndighet och att det du skriver här kan bli en allmän handling. Var därför försiktig med att skriva känsliga eller personliga frågor här i kontaktformuläret. Alla uppgifter behandlas enligt dataskyddsförordningen (GDPR).

Skicka

På denna sida

[Om kursen](#)

[Anmälan och behörighet](#)

[Kontaktformulär](#)

GDPR-texten i kontaktformulär på kurssidor #999999, bakgrund #ffffff, kontrastvärde: 2.85.

Kalender

NOVEMBER

Idag
19
NOV
Samhällsvetenskapliga fakultetens 50-års jubileum
🕒 Idag 12:05 - 13:00
📍 Samhällsvetarhuset, Hörsal C
FÖRELÄSNING. Lunchföreläsningar

Idag
19
NOV
Collecting and analysing data on Icelandic teachers
🕒 Idag 13:00 - 15:00
📍 Humanisthuset, HC210
SEMINARIUM. Seminariet i historia med utbildningsvetenskaplig inriktning och högre seminariet i historia och idéhistoria ger seminarium med Ölöf Garðarsdóttir.

Tis
20
AIMday Demokrati
🕒 08:45 - 15:30

Veckodag i kalender #eababg bakgrund #ffffff, kontrastvärde: 1.79.

Fre
16
NOV
Samhällsvetenskapliga fakulteten 50 år
🕒 16 november kl. 08:00 till 23 november kl. 17:00
📍 Lindellhallen

Dag-text på kalenderhändelse #eababg bakgrund #ffffff, kontrastvärde: 1.79.

Umeå University > Mountain-crossing clim...

Mountain-crossing climate research

FEATURE In the sensitive mountain region, climate change can be seen with your bare eyes. The research station in Abisko hence has visiting researchers from all over the world. One of the operations carrying out

Reportage/Feature-text på reportage #73a790 bakgrund #ffffff, kontrastvärde: 2.74.

Om Katarina Tomics forskning

Katarina Tomic är medicine doktor och läkare och anknuten till Institutionen för kirurgisk och perioperativ vetenskap

[Läs mer om Katarina Tomic](#)

Länkar i faktarutor #006699 bakgrund #eababg, kontrastvärde: 3.64.

Ej avslutade kurser

Fristående kurser

Arkeologi A1 Särskilt nordeuropeisk, 30.0 hp ▾

Avbruten

100 % 2017-08-28 - 2018-01-14

[Kursplan och litteratur](#)

På denna sida

Ej avslutade kurser

Avklarade kurser

Tillgodoräknad utbildning

Status-text på studentwebben #33CC33 bakgrund #ffffff, kontrastvärde: 2.14.

Studentwebben

Notiser

senast 30 november

**Tentamen, Psykosomatik, stress, smärta och fysioterapi
inkl. akupunktur, 10.5 hp**

Anmäl

På denna sida

Notiser

Schema

Pågående kurser

Genvägar

Kalender

Anmälningdatum i notiser på studentwebben #ff0000 bakgrund #ffffff, kontrastvärde: 4.00.

26 mån	27 idag	28 ons	29 tor	30 fre	1 lör	2 sön
10.00 Oral Hälsa I Föreläsning C Unod T 9 Visa mer	08.00 Oral Hälsa I Se kommentar Visa mer 10.00	08.00 Organsystemens struktur och funktion Föreläsning N Hörsal N360 Visa mer 10.00	08.00 Organsystemens struktur och funktion Föreläsning N Hörsal N360 Visa mer 10.00			
12.00	10.00 Oral Hälsa I Se kommentar	10.00 Oral Hälsa I	10.00 Organsystem			

På denna sida

Notiser

Schema

Pågående kurser

Genvägar

Kalender

Schemat på studentwebben har för låga kontrastvärden på flera ställen.

- Veckodag dag-knapp idag, #73a790 bakgrund #eaeaea, kontrastvärde: 2.28.
- Dagknappar för kommande dagar, #8a8a8a bakgrund #eaeaea, kontrastvärde: 2.87.
- Visa mer-länk på rosa bakgrund, #006699 bakgrund #eababg, kontrastvärde: 3.64.
- Visa mer-länk på grön bakgrund, #006699 bakgrund #73a790, kontrastvärde: 2.28.

Utbildning → Vilka drömmar har du? Hitta din utbildning hos oss.	Forskning → Forskning som bidrar till vetenskapliga framsteg.	Jobba hos oss → Bli en del av Sveriges femte största universitet.	Kontakta oss → Vem söker du? Hitta svar på dina frågor.

Puffarna (bortsett från den blå) har för låga kontrastvärden vid hovring.

- #ffffff bakgrund #d7b17c, kontrastvärde: 2.01.
- #ffffff bakgrund #73a790, kontrastvärde: 2.74.
- #ffffff bakgrund #eababg, kontrastvärde: 1.72.

Åtgärd

Färgpaletten behöver ses över då de flesta färgkombinationer har för låga kontrastvärden. Använd gärna WebAims kontrastcheck (<https://webaim.org/resources/contrastchecker/>) för att kontrollera om webbplatsen har tillräckligt hög kontrast. Längre ner på sajten ser ni om färgerna är godkända eller ej. Tänk på att läsa av raden för WCAG AA och inte för WCAG AAA. Detta kan användas vid åtgärder av nuvarande färger och kontraster samt framförallt för framtida implementationer och något som bör tänkas på vid eventuella nya element där nya färger kommer användas.

1.4.4 (AA) FÖRÄNDRING AV TEXTSTORLEK

Att kunna förstora text är viktigt för användare med nedsatt syn. Det ska vara möjligt att förstora text till åtminstone dubbel höjd och bredd utan att nya problem uppstår (som t.ex. att delar av text hamnar bakom eller krockar med text eller andra element på sidan.) I dag har användare med en modern webbläsare möjlighet att zooma hela innehållet upp till 200 procent, vilket gör att kriteriet uppfylls (så länge horisontell scrolling gör att användaren kan tillgodose sig allt innehåll på sidan). Vissa webbläsare erbjuder istället förstoring av text där övrigt innehåll inte förstoras, en fördel här är att användaren slipper panorera så mycket och även att denna typ av funktion ger en bättre överblick än vid 200 procents zooming. En rekommendation är att kontrollera att funktionen förstoring finns med vid utveckling av stil- samt sidmallar, och att använda relativa mått.

Inga avvikelser noterade

1.4.5 (AA) TEXT I FORM AV BILD

Text på bild är i de flesta fall svår att ta till sig, vid förstoring blir bilden och text ofta pixlig, och det är svårt om inte omöjligt att byta teckensnitt eller färger. Därför är det viktigt att presentera information så långt det är möjligt i text istället för text på bild. Undantag från detta krav är logotyper och andra bilder där den visuella presentationen av text måste finnas för att bildens syfte ska kunna uppnås (ex. gäller detta för skärmdumpar). Att tänka på är att det går att göra texten tillgänglig genom att använda CSS för att placera texten istället för att ha den avbildad.

Avvikelser

Bra med ungefär samma text som alternativtext för de som inte kan se bilden. Just i det här fallet hade det varit bättre att lämna alt-attributet tomt eftersom i princip samma text återkommer i rubriken.

Fre
16
NOV

Samhällsvetenskapliga fakulteten 50 år
🕒 16 november kl. 08:00 till 23 november kl. 17:00
📍 Lindellhallen

Åtgärd

Undvik text i bilder.

1.4.10 (AA) REFLOW

En layout ska kunna förmedla innehållet på ett bra sätt även vid förstoring eller vid liten skärm som är 320 pixlar bred. Ingen information eller funktionalitet ska gå förlorad och scrollning ska inte krävas i mer än en riktning. I praktiken innebär detta responsiv design och att avstava långa ord. Att scrolla i sidled försämrar upplevelsen avsevärt. Rekommendationer för flexibel layout är att undvika scrollning ner till 320 pixlars bredd, använda responsiv design, göra en anpassad mobilversion om responsiv design ej är möjlig samt att tänka på att dokument som inte är webbsidor bör kunna presenteras i begränsad bredd (exempelvis PDF:er).

Inga avvikelser noterade

1.4.11 (AA) NON-TEXT CONTRAST

För att förhöja möjligheten att urskilja visuella kontraster för alla användare i komponenter och grafik måste kontrastvärdet uppgå till minst 3:1, även vid varierande lägen (focus, hover, aktiv etc.). Kontrast mellan symbol och dess bakgrund är svårt för till exempel personer med synnedsättning att urskilja, vilket kan leda till att viktig information missas.

Som komponenter räknas till exempel knappar och formulärfält. Som grafiska objekt räknas exempelvis ikoner och betydelsefulla delar av illustrationer och diagram (till exempel kurvor och pilar). Även inaktiva element bör vara urskiljbara för alla användare.

Det finns grafiska objekt som är undantagna riktlinjen dessa är följande: när grafiken endast tillför estetiskt värde som inte behöver förstås eller uppfattas av användaren, när informationen finns tillgänglig i någon annan form, när objektet är en logotyp eller varumärke, när grafiken kan förlora sin innebörd om färgerna ändras (exempel: en flagga, fotografier av människor eller naturen), framställningar för att visa hur någonting faktiskt ser ut och som blir missvisande om färgerna förändras.

Inga avvikelser noterade

1.4.12 (AA) TEXT SPACING

Många användare, till exempelvis dyslektiker, måste ges möjlighet att kunna påverka avstånd mellan stycken, rader, ord och tecken för att lättare kunna läsa och ta till sig innehåll. Användaren ska ha möjlighet att öka avstånd upp till följande relativa gränsvärden: radavstånd ska kunna ökas minst 1,5 gånger teckensnittets storlek, avstånd mellan ord minst 0,16 gånger och avstånd mellan stycken minst 2 gånger teckensnittets storlek. Dessa värden ska kunna uppnås utan att innehåll eller funktionalitet krockar med eller gömmer sig bakom annat innehåll. Riktlinjen gäller för närvarande inte: öppna texter i video, text som förekommer i bilder samt PDF. Att tänka på är att placera text i utrymmen (container) som är tillräckligt stora eller som anpassar sig efter innehållet samt att ta hänsyn till att texter kan ändra storlek, så om absolut positionering av element används kan dessa krocka med text.

Avvikelse

Kalenderdatumens design blir lite skev när man ökar text spacing.

Tor
6
DEC

Studenters förslag på lösningar för att uppnå FN:s hållbarhetsmål

🕒 10:00 - 13:00

📍 Lindellhallen, Samhällsvetarhuset, Umeå Universitet

Filtrens kryssrutor och etiketter linjerar inte när man ökar text spacing.

Filter ^

Termin	Utbildningstyp	Studieort	Studieform
☐ Hösten 2018	☐ Program (160)	☐ Umeå	☐ På plats
☐ Våren 2019	☐ Kurs (1342)	☐ Skellefteå	☐ Distans med obligatoriska träffar
☐ Hösten 2019		☐ Örnsköldsvik	☐ Distans utan obligatoriska träffar
☐ Våren 2020		☐ Övriga orter	
		☐ Ortsberoende	

Ikonerna i sidfoten linjerar inte när man ökar text spacing.

Umeå universitet Tel: 090-786 50 00 Facebook Twitter
 901 87 Umeå Kontakta oss Instagram YouTube
 Hitta till oss

Åtgärd

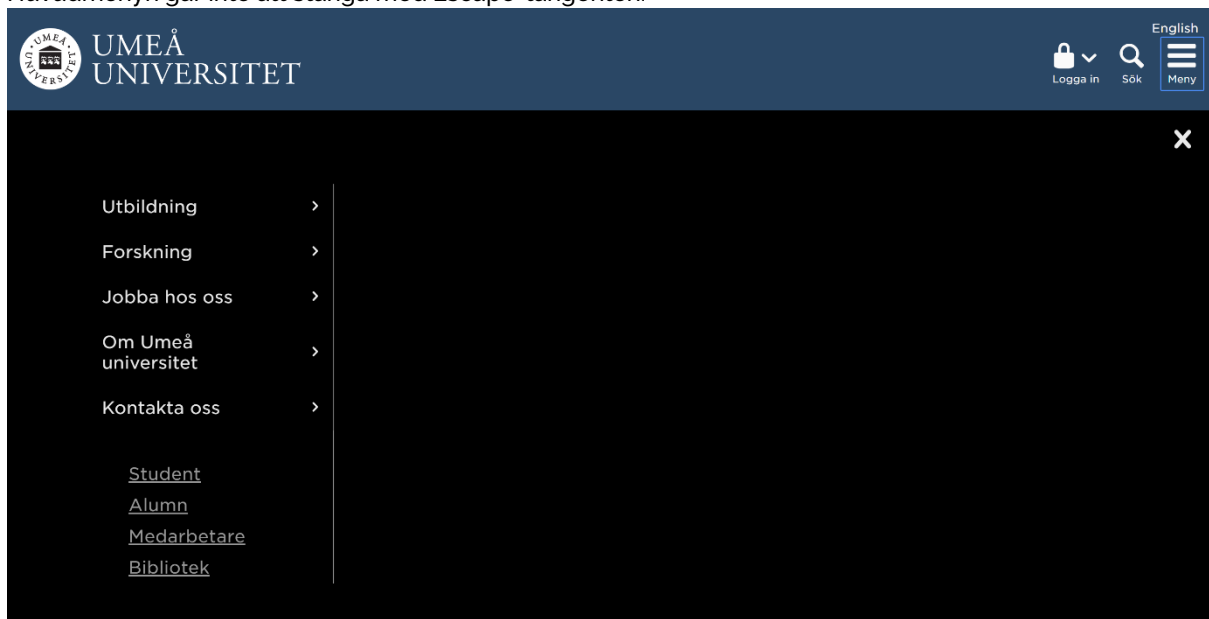
Filtren bör rättas till så att man tydligare ser vilken etikett som hör till vilken kryssruta. De övriga avvikelserna är mer av kosmetisk karaktär och inte lika kritiska att rätta till, man kan fortfarande ta del av informationen utan problem.

1.4.13 (AA) CONTENT ON HOVER OR FOCUS

Innehåll som presenteras med hjälp av popup-rutor vid tangentbordsfokus, eller när användaren för muspekaren över (hovrar), ska enkelt kunna uppfattas men även enkelt kunna tas bort eller stängas. Det kan till exempelvis gälla inforutor, undermenyer eller icke-modala popup-fönster. Popup-fönster kan skapa tillgänglighetsproblem exempelvis på grund av att användare inte aktiverat funktionen med avsikt och inte är medvetna om att nytt innehåll har dykt upp som då kan störa användarens förmåga att genomföra en uppgift. Att rekommendera är att överväga att visa innehållet på ett alternativt sätt. När popup-rutor är nödvändiga implementera gärna tangentbordskommandot Escape eller en knapp för att stänga alternativt att ett ytterligare klick på samma position stänger funktionen, om möjligt erbjud gärna användare flera av alternativen.

Avvikelser

Huvudmenyn går inte att stänga med Escape-tangenten.

Åtgärd

Det går att stänga genom att klicka på samma position igen, men erbjud gärna Escape-alternativet också om möjligt.

2 Hanterbar

2.1.1 (A) TANGENTBORD

Riktlinje 2.1.1 handlar om att all funktionalitet ska vara åtkomlig med ett tangentbord. Den som bara kan eller vill använda tangentbordet (eller hjälpmedel som kopplas till tangentbordskommandon) är beroende av att systemet inte förutsätter att användaren har mus eller pekskärm. Tangentbordskommandon används inte bara av de som har exempelvis musarm utan även av de som är beroende av röststyrning, sug/blås-munstycke eller av knappar som styr svepfunktion. Rekommendation är att testa webbplatsens sidor och funktioner utan mus och utan pekskärm.

Avvikelser

I kurslistan på studentwebben går det inte att fälla ut mer information med hjälp av tangentbordet.

Pågående kurser

Fristående kurser

Att undervisa i historia, 6.0 hp ▾

Registrerad

100 % 2018-11-19 - 2018-12-16

[Kursplan och litteratur](#)

Arkeologi och GIS - den geografiska dimensionen, 15.0 hp ▲

Avbruten

100 % 2018-11-05 - 2019-01-20

[Kursplan och litteratur](#) [Välkomstbrev](#) [Cambro](#)

Moduler

GIS- kunskaper och tillämpningar

7,5 hp

Praktiska övningar

7,5 hp

På denna sida

Notiser

Schema

Pågående kurser

Genvägar

Kalender

I Google Chrome kommer man aldrig till "Förbättra studentwebben" när man navigerar med tangentbordet.

Förbättra studentwebben

Kommentar

Färgvalet på statusen "avbruten" i kurslistan känns inte helt logisk.

2.1.2 (A) INGEN TANGENTBORDSFÄLLA

WCAG-kriteriet 2.1.2 handlar om att markören inte får fastna på något element på sidan vid tangentbordsnavigation och se till att användaren kommer åt, samt kommer till och från, alla navigerbara sidor. Det händer att användare som navigerar på webbplatsen fastnar i en viss del av skärmen. Detta händer för att script och tilläggsprogram förväntar sig en koordinatbaserad interaktion (såsom musklick eller tryck på pekskärm). Detta hinder gör att användare inte kan fortsätta använda tjänsten, vilket gör det till ett allvarigare problem som måste åtgärdas. Rekommendationen för att upptäcka eventuella hinder vid tangentbordsnavigation är att testa alla webbplatser och applikationer utan mus och pekskärm och kontrollera att alla funktioner som behövs går att använda.

Inga avvikelser noterade

2.1.4 (A) CHARACTER KEY SHORTCUTS

Snabbkommandon på webbplatsen kan effektivisera navigationen men bör användas sparsamt. Det finns risk för att webbplatsens kortkommando kan förväxlas med de som finns för användarens webbläsare, operativsystem eller kommandon som hjälpmedel erbjuder. Kortkommandon kan försvåra för användare som använder röststyrning, råkar klicka på fel tangent eller har problem med skakningar i händerna kan, men de kan vara en fördel för de som använder skärmläsare och inte vill lyssna igenom samma menyer för

varje sida utan hoppa direkt till huvudinnehåll. Rekommendationen är att använda kortkommandon sparsamt, använda vedertagna tangentkombinationer, informera användaren om vilka kortkommandon som finns tillgängliga och göra det möjligt att stänga av eller byta ut kortkommandon som bara består av ett tecken.

Inga avvikelser noterade (används ej på webben idag)

2.2.1 (A) JUSTERBAR TIDSGRÄNS

Användare med funktionsnedsättning behöver ges möjlighet att få längre tid på sig att använda en digital tjänst. Användare med exempelvis dyslexi kan behöva längre tid för att läsa och skriva, användare med nedsatt rörelseförmåga som inte använder mus eller pekdon behöver även de utökad tidsram. Gäller även de som använder en svep- eller skanningsfunktion. Det finns även andra skäl än funktionsnedsättning som gör att användare ibland behöver längre tid på sig på sidan. Därför är det viktigt att det finns möjlighet att justera eventuellt inbyggda tidsbegränsningar som till exempel en funktion som tidsbokning.

Inga avvikelser noterade (används ej på webben idag)

2.2.2 (A) PAUS, STOP, DÖLJ

Visuella distraktioner såsom rörlig bild eller innehåll som blinkar eller andra distraherande element på sidan som varar längre än 5 sekunder måste kunna pausas, stoppas eller döljas. Till visuella distraktioner räknas innehåll som är animationer, video, rullande nyhetstext, annonser och statusindikatorer som exempel "progress-mätare". Rekommendationer för rörliga element i användargränssnitt är att om en animation eller dynamisk uppdatering (chatt, meddelande, etc.) startar och pågår i mer än 5 sekunder ska användare enkelt kunna undvika den eller manuellt kunna hantera tiden. Undantag finns och är exempelvis om en kort reklamfilm är obligatorisk för alla användare, och inget annat presenteras samtidigt (då finns nämligen inget att distraheras ifrån).

Inga avvikelser noterade

2.3.1 (A) TRE FLIMMER ELLER UNDER TRÖSKELVÄRDE

För att undvika att utsätta personer med en viss typ av epilepsi att få krampanfall rekommenderas maximalt tre växlingar från ljus till mörkt, eller tvärtom, inom en sekund. De viktiga här är att undvika blinkande "flimmar" som upptar en tillräckligt stor del av synfältet. Begränsningen gäller ytor som motsvarar mer än 10 grader av synfältet vid typiskt avstånd mellan skärm och öga. På en datorbildskärm med upplösningen 1024 x 768 pixlar (XGA) motsvaras detta av en rektangel på 341 x 256 pixlar eller större.

Inga avvikelser noterade

2.4.1 (A) HOPPA ÖVER GRUPPERAT INNEHÅLL

För användare som lyssnar igenom en sida med skärmläsare, eller som tabbar sig fram med tangentbord eller någon typ av hjälpmedel tar det lång tid att komma förbi till exempel en meny. För vissa användare innebär även upprepade rörelser smärta. Därför ska användaren alltid erbjudas möjlighet att hoppa över återkommande innehåll så som menyer. Rekommendation är att skapa genvägar som hoppar över delar i strukturen och leder direkt till sidans innehåll, att skapa rubriker med h-element så att användare som använder skärmläsare kan snabbnavigera med hjälp av dessa. Om du använder HTML5, använd strukturelement som: main, aside, header, footer och nav för att definiera vilken roll varje del av sidan har (se R68- skapa snabbkommandon vid behov).

Avvikelse

Funktionen "Hoppa direkt till innehållet" tar användaren till innehållet, men fokus flyttar inte dit. Stänger man av JavaScript fungerar det som det ska.

Åtgärd

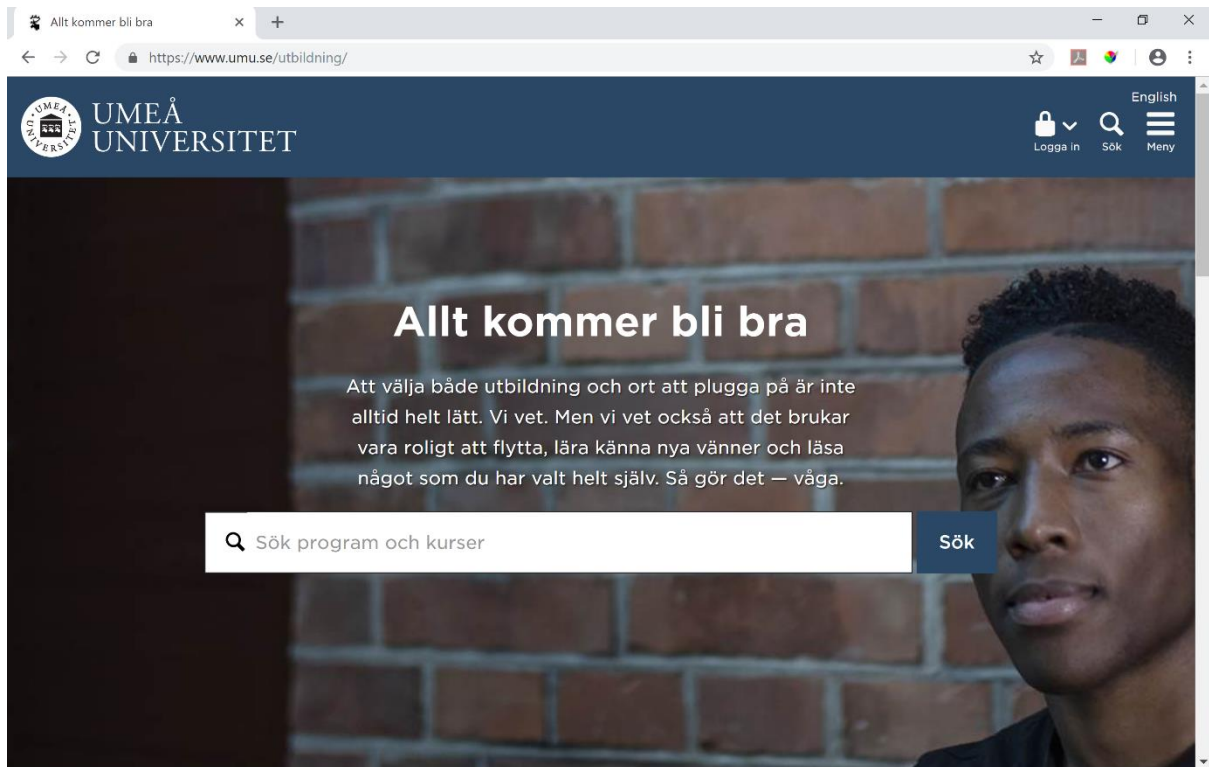
Se över vilket skript som hindrar funktionen.

2.4.2 (A) SIDANS TITEL

En beskrivande sidtitel hjälper användarna att orientera sig och lättare hitta innehåll. En unik sidtitel är alltid bra, titeln ska beskriva sidans ämne eller innehåll och kunna stå för sig själv. Viktigt att tänka på är också att sidtiteln inte blir för lång. Att tänka på är att en sidtitel ofta används som rubrik på webbläsarens fönster eller flik, som rubrik på genvägar till webbsidan. Den används även som rubrik på länkar i sökresultat, och när sidan delas i sociala medier (i avsaknad av specialskrivna metadatum för sådana ändamål).

Avvikelser

Vissa sidtitlar beskriver inte sidans ämne eller innehåll. [Utbildningssidan](#) till exempel har sidtiteln "Allt kommer att bli bra".

Åtgärd

Sidtitlarna behöver ses över så att de beskriver sidans ämne eller innehåll. Det kan dessutom vara bra att ha med avsändare i slutet av sidtiteln.

2.4.3 (A) FOKUSORDNING

Användare som navigerar med hjälp av tangentbordet eller andra inmatningsenheter som innebär att flytta fokus på sidan i turordning med hjälp av exempelvis tab eller med hjälp av tangentbordets pilar (istället för direkt via koordinater som till exempel med mus eller pekskärm), är det viktigt att fokusordningen är logisk i förhållande till hur innehållet presenteras på skärm eller i skärmläsare. Om fokus vid tab flyttas till ett oväntat element kan det vara både förvirrande och oraska fel. Att tänka på är att det kan minska antalet missförstånd om fokus framhävs visuellt. Navigationsordningen för länkar och formelement ska ha en logisk ordning.

Avvikelser

För att komma till "På denna sida"-menyn behöver man tabba sig genom hela sidans innehåll, vilket motverkar syftet med en meny som snabbt tar en till olika delar av innehållet.

Åtgärd

Ändra tab-ordningen så att "På denna sida" kommer innan själva innehållet. Det allra bästa är att flytta koden för menyn så att kodordningen stämmer överens med tab-ordningen. Det betyder inte att den visuellt behöver flyttas, med hjälp av CSS kan den behålla sin nuvarande position.

2.4.4 (A) SYFTET MED EN LÄNK (I SAMMANHANGET)

Att länkar är tydliga och har bra namn är väldigt viktigt. En länk ska kunna förstås tagen ur sitt sammanhang, detta för att användare som exempelvis navigerar sig med hjälp av skärmläsare kan välja att navigera genom att enbart läsa upp länkarna på en sida. I vissa situationer passar det dock bättre att placera en del av beskrivningen av länkens syfte i den omgivande texten än en fullständig beskrivning i själva länktextern. Rekommendationen för att göra tydliga länkar är att formulera en tydlig länktextern, låt sammanhanget och syftet med länken avgöra placeringen av länken, exempelvis i eller utanför brödtexten.

Avvikelser

En del länkar på sidan är inte tillräckligt tydliga. I kurslistan till exempel ser man rent visuellt att "Kursplan och litteratur" hör till en viss kurs, men rent kodmässigt finns ingen sån koppling. Skärmläsare läser upp länkarna som "Kursplan och litteratur", "Kursplan och litteratur" och så vidare utan att man vet vilken kurs de avser.

Pågående kurser

Fristående kurser

Att undervisa i historia, 6.0 hp Registrerad

100 % 2018-11-19 - 2018-12-16

[Kursplan och litteratur](#)

Arkeologi och GIS - den geografiska dimensionen, 15.0 hp Avbruten

100 % 2018-11-05 - 2019-01-20

[Kursplan och litteratur](#) [Välkomstbrev](#) [Cambro](#)

På denna sida

- Notiser
- Schema

Pågående kurser

- Genvägar
- Kalender

Samma sak i schemat. "Visa mer"-länkarna har ingen koppling till föreläsningen de avser. Rent visuellt ser man det, men det får aldrig vara den enda kopplingen.

26 mån 27 idag 28 ons 29 tor 30 fre 1 lör 2 sön

10.00 Oral Hälsa I
Föreläsning
Föreläsning C Unod T 9
[Visa mer](#)

12.00

13.00 Oral Hälsa I
Föreläsning

08.00 Oral Hälsa I
Se kommentar
[Visa mer](#)

10.00 Oral Hälsa I
Se kommentar

08.00 Organsystemens struktur och funktion
Föreläsning
N Hörsal N360
[Visa mer](#)

10.00 Oral Hälsa I

08.00 Organsystemens struktur och funktion
Föreläsning
N Hörsal N360
[Visa mer](#)

10.00 Organsystem

På denna sida

- Notiser
- Schema

Pågående kurser

- Genvägar
- Kalender

Åtgärd

Se över länktexter och komplettera med mer utförliga där det behövs. Om länkens syfte redan framgår visuellt kan man lägga in längre länktexter för skärmläsare som inte visas på skärmen.

2.4.5 (AA) FLERA OLIKA SÄTT

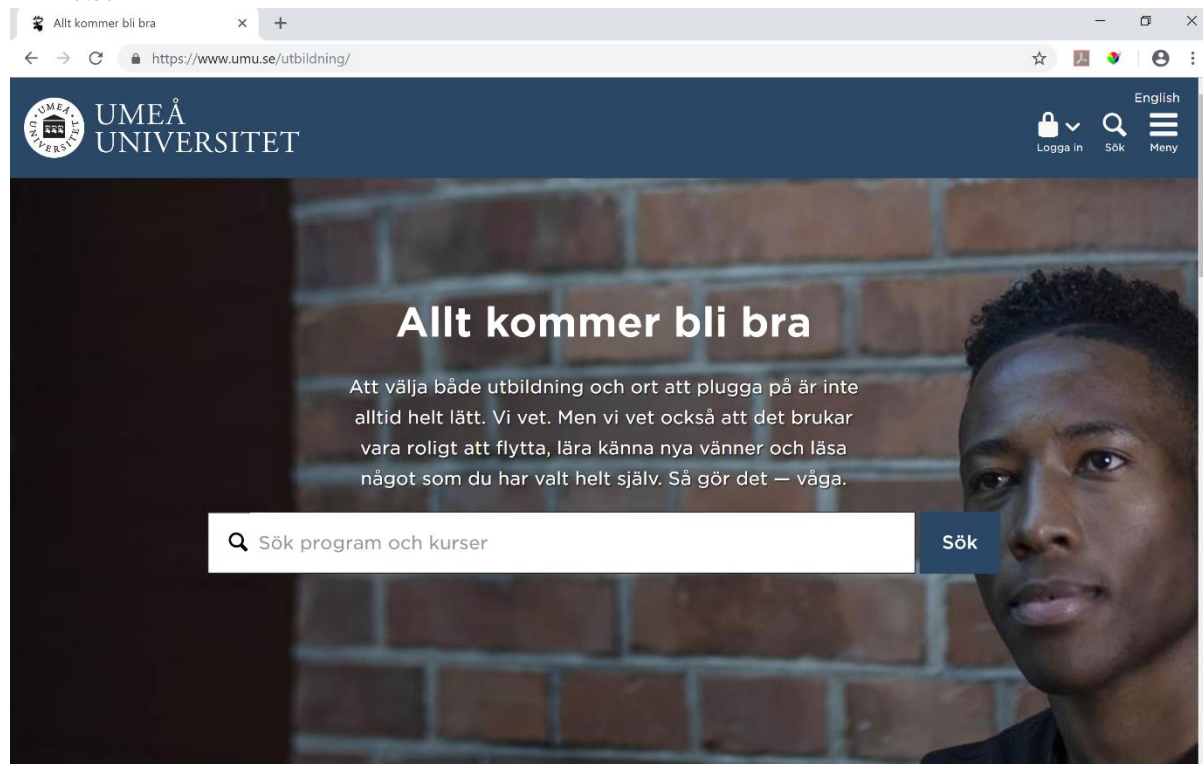
Det är viktigt att det finns olika sätt att navigera för olika användare med olika strategier och förutsättningar att navigera i digitala system. Beroende på funktionsnedsättning föredrar användare olika navigeringsmetoder, till exempel kanske en person med synnedsättning föredrar en sökfunktion medan en person med kognitiv funktionsnedsättning en innehållsförteckning eller ett alfabetiskt index. Rekommendationer för en bra navigering är att erbjuda flera olika navigeringsstöd på webbplatsen, att utgå från användarnas behov och webbplatsens komplexitet vid val av navigeringsstöd och att erbjuda en sökfunktion.

Inga avvikelser noterade

2.4.6 (AA) RUBRIKER OCH LEDTEXTER/ETIKETTER

Att skriva beskrivande rubriker, ledtexter och etiketter är viktigt i många avseenden, framförallt hjälper det användaren att förstå en sidas innehåll och syfte. Även användare som har lässvårigheter och försämrat korttidsminne får hjälp av korta tydliga beskrivningar eftersom det ger god möjlighet att förutse vilka olika delar webbplatsen innehåller. Rekommendationer för att skriva tydliga rubriker är att använda nyckelord, skriva de viktigaste orden först, använda ett aktivt språk (verb) och undvika att göra rubriker längre än 5–10 ord. Testa att läsa rubriken utanför sitt sammanhang, för att kontrollera att det går att förstå vad avsnittet handlar om. Tänk på att undvika namn som, och dubletter av, rubriker.

Avvikelser

Åtgärd

Se över rubriker så att de bättre hjälper användaren att förstå en sidas innehåll eller syfte.

2.4.7 (AA) SYNLIGT FOKUS

Vid navigering med till exempel tabb behöver användaren veta vart tangentbordets fokus ligger. Standardmakeringen är ofta endast en tunn streckad linje som är svår att se, särskilt om omgivningen upplevs spräcklig. Rekommendation för en tydlig fokusmarkering är att använda CSS. En enkel CSS-regel för att markera vilket element som är i fokus räcker för att uppfylla riktlinjen.

Inga avvikelser noterade

2.5.1 (A) POINTER GESTURES

Alla användare kan inte hantera komplexa rörelser så som fingergester på pekskärm. Fingergester används exempelvis för att svajpa (swipe) och även för multi-touch som är funktioner som innebär att dra isär och nypa ihop, som ofta är en funktion som finns för kartor på webben. Användaren kan ha motoriska eller kognitiva begränsningar som gör dessa rörelser mycket svåra, eller omöjliga, att utföra. Som alternativ till fingergester bör enklare interaktioner såsom klick och dubbelklick, eller knapp implementeras som ett alternativ och/eller komplement för användaren.

Riktlinjen gäller bara webbplatsens eller appens gränssnitt. Observera också att riktlinjen undantar funktionalitet som naturligt kräver mer komplexa rörelser som att till exempel skriva sin signatur. Rekommendationen är att se till att funktionalitet som går att utföra med flera fingrar även går att utföra med ett enda finger.

Avvikelser

På små skärmar går det enbart att navigera i bildkarusellen på startsidan genom att svajpa. Det går för visso att klicka på de små prickarna längst ner på bilden, men de klickytorna är alldeles för små.

Åtgärd

Erbjud enklare interaktioner såsom klick och dubbelklick.

2.5.2 (A) POINTER CANCELLATION

Användare som använder pekskärm eller pekdon som exempelvis mus behöver kunna ångra klick. Erbjud därför alltid minst en sådan möjlighet, detta minskar risken för att aktivera funktioner av misstag. Feltryck kan utföras av vilken användare som helst men är extra lätt hänt för personer med vissa funktionsnedsättningar som exempelvis för användare med motoriskt nedsatt kontroll eller nedsatt syn. Rekommendationer för att undvika oavsiktlig aktivering med pekdon eller pekskärm är att: ge användaren möjlighet att ångra åtgärden innan nedtryckningen upphör (up-eventet), ge användaren möjlighet att ångra sig efter up-eventet samt att bara i undantagsfall koppla aktivering till nedtryckning av knappen eller skärmen (down-eventet). Denna riktlinje berör främst dig som programmerar användargränssnitt ("front-end") med exempelvis JavaScript.

Inga avvikelser noterade

2.5.3 (A) LABEL IN NAME

Användare behöver få möjlighet till röststyrning av knappar och andra gränssnittskontroller. Texten som är synlig på dessa ska överensstämma med den maskinläsbara etikett som representerar kontrollen i exempelvis program för röststyrning. Rekommendationer för maskinläsbara etiketter är att ta reda på vilken maskinläsbar etikett som används för kontrollen, att se till att den maskinläsbara etiketten matchar den synliga och att endast använda samma maskinläsbara etikett för flera kontroller om de verkligen gör exakt samma sak.

Avvikelser

Kryssrutorna i schemafiltreringen har id:n som innehåller blanksteg, vilket inte är tillåtet. Till följd av detta tappas kopplingen mellan etikett och kryssruta.

Åtgärd

Se över id:n så att de inte innehåller otillåtna tecken.

2.5.4 (A) MOTION ACTUATION

Användare ska erbjudas alternativ till rörelsestyrning. Till rörelsestyrning räknas när användaren behöver skaka, vrida, röra vid eller vifta framför för enheten föra att aktivera funktioner. Funktioner som kräver rörelsestyrning ska kunna aktiveras på annat sätt. Detta hjälper personer som exempelvis har enheten fastsatt vid en permobil, eller av annan anledning inte har fysisk möjlighet att utföra liknande rörelser. Detta underlättar även de som lider av ofrivilliga skakningar (essentiell tremor) och användare med andra motoriska störningar. Rekommendation vid rörelsestyrning är att se till att funktioner kan hanteras på alternativa sätt med exempelvis standardiserade element så som knappar och att det går att stänga av rörelsestyrningen.

Inga avvikelser noterade (används ej på webben idag)

3 Begriplig

3.1.1 (A) SIDANS SPRÅK

Ange sidans språk i koden för att underlätta korrekt avstavning, automatisk översättning och förbättra möjligheten för skärmläsare att presentera innehållet korrekt. Sidans språk anges i koden med hjälp av lang-attribut och språkkod i sidans rotelement (html), för svenska kan koden ser ut så här: `<html lang="sv">`. Om innehållet på en sida är skrivet på flera språk bör lang-attribut användas för att märka ut de avsnitt som är på andra språk, se webbkodlinje R142 Ange språkförändringar i koden för mer information kring det.

Inga avvikelser noterade

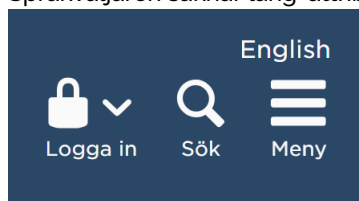
3.1.2 (AA) SPRÅK FÖR DEL AV SIDA

Ange språkförändringar i koden föra att öka sannolikheten att till exempel skärmläsare presenterar innehållet korrekt. Aktuellt för sidan bör i html-koden anges med hjälp av lang-attribut och språkkod. Om det finns innehåll på sidan som har annat språk än sidans huvudsakliga bör element som omsluter detta innehåll förses med lang-attribut. Koden kan då exempelvis se ut såhär: `<div lang="en">Translation in English</div>`. Rekommendationer för innehåll på ett annat språk är just att ange aktuellt språk med lang-attribut på omslutande element.

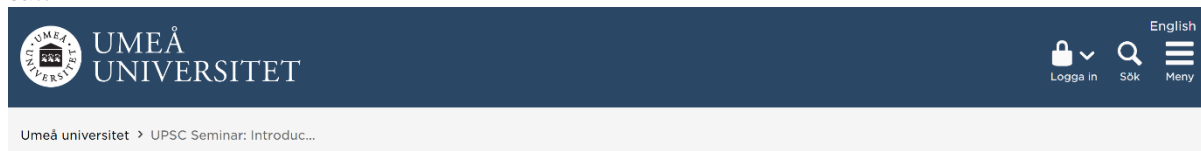
Avvikelser

Innehåll på annat språk än sidans huvudsakliga är inte uppmärkt i koden.

Språkväljaren saknar lang-attribut.

I kalendern visas evenemang på både svenska och engelska oavsett vilket språk som är valt. Här är det viktigt att märka upp vilket språk innehållet har för att hjälpa skärmläsare att läsa upp det på ett korrekt sätt.

Ons
5
DEC
10:00 - 11:00
KB.F3.01 Stora Fokusrummet (Seminar room at the KBC Focus Environment)

As a part of the installation of the new PicoQuant FLIM (Fluorescence Lifetime Imaging microscopy) and FCS (Fluorescence Correlation Spectroscopy) add-on to the Zeiss LSM 880 at Umeå Plant Science Center, this seminar provides an opportunity to get more knowledge about these two methods and how they can help you in your research. There will also be an opportunity for a guided tour to the machine after the seminar for those who are interested.

Speaker: Volker Buschmann from PicoQuant

Åtgärd

Lägg till lang-attribut på det omslutande elementet, se exemplet ovan.

3.2.1 (A) VID FOKUS

Utför inga oväntade förändringar vid fokusering. När en komponent på sidan hamnar i fokus, till exempel för att användaren tabbat till den eller klickat på den så uppstår det som på programmeringsspråk kallas event (en programhändelse). Ett event kan kopplas till olika åtgärder så som att komponentens bakgrund får en annan färg eller att en hjälptext visas. Men det kan också vara att ett nytt fönster öppnas eller att fokus automatiskt förflyttas någon annanstans, eller att ett formulär skickas in. Sådana oväntade förändringar av sammanhanget kan orsaka problem för användare som inte är förberedda på dem och bör därför undvikas. Rekommendation för att inte förvirra användare vid fokusering är att bara utföra förändringar (till exempel öppning av fönster eller förändring av värde) när användaren förväntar sig dem.

Avvikelser

Användaren får bara en visuell indikation på att länkar öppnas i nytt fönster. Med skärmläsare får man alltså aldrig veta att länken kommer att öppnas i ett nytt fönster.

3D-modellering och siktanalys

7,5 hp Avancerad nivå Vårtermin 2019
För dig som är student på kursen

På denna sida

[Om kursen](#)

[Anmälan och
behörighet](#)

[Kontaktformulär](#)

Gör en sen anmälan

Åtgärd

Komplettera länkar som öppnas i nytt fönster med en text som talar om detta kommer att hända.

3.2.2 (A) VID INMATNING

Utför inga oväntade förändringar vid inmatning. När användaren till exempel redigerar text i ett formulärfält, markerar en kryssruta eller ändrar värde i en flervalsmeny så uppstår det som på programmeringsspråk kallas för ett event (en programhändelse). Ett event kan kopplas till olika åtgärder så som att komponentens bakgrund får en annan färg eller att en hjälptext visas. Men det kan också vara att ett nytt fönster öppnas eller att fokus automatiskt förflyttas någon annanstans, eller att ett formulär skickas in.

Sådana oväntade förändringar av sammanhanget kan orsaka problem för användare som inte är förberedda på dem och bör därför undvikas. Rekommendation för att inte förvirra användare vid fokusering är att bara utföra förändringar (till exempel öppning av fönster eller förändring av värde) när användaren förväntar sig dem. Ett sätt att göra ändringen förväntad är att informera om den i förväg.

Inga avvikelser noterade

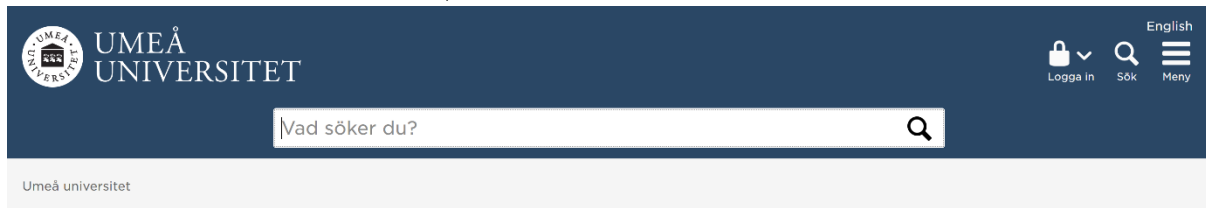
3.2.3 (AA) KONSEKVENT NAVIGERING

Var konsekvent i navigation, struktur och utformning. Konsekvens är viktigt för att användarna ska förstå hur webbplatsen fungerar. Alla sidor behöver inte se likadana ut men liknande uppgifter ska utföras på samma sätt oavsett var på webbplatsen användaren befinner sig.

Vissa blinda användare memorerar strukturen på en webbplats, och om strukturen förändras mellan sidorna blir det besvärligt för dessa användare, liksom för personer med vissa kognitiva funktionsnedsättningar. Rekommendationer för konsekvent navigering är att låta gränssnittselement ha samma utseende, funktionalitet och placering på hela webbplatsen.

Avvikelser

Sökrutans utseende är inte konsekvent, minst tre varianter förekommer.

Sökresultat

3.2.4 (AA) KONSEKVENT IDENTIFIERING

Benämning funktioner konsekvent. Att vara konsekvent vid beskrivning och namngivning av samma funktionalitet på olika sidor och skärmar är viktigt. Det betyder exempelvis att en skicka-knapp ska heta samma sak på hela webbplatsen och inte *Skicka* på en sida och *Sänd* på en annan sida. Eller att spara-ikonen ser likadan ut överallt på webbplatsen.

För användare som ser kanske layout och formgivning räcker för att känna igen identiska eller snarlika funktioner som finns på flera sidor, men för den som inte ser är det viktigt att benämningen av dessa funktioner är konsekvent. Rekommendationer för enhetlig benämning av funktioner är att använda samma termer för återkommande funktioner så som knappar och ikoner, eftersom vissa användare saknar till exempel layout och formgivning som annars kan användas för orientering.

Inga avvikelser noterade

3.3.1 (A) IDENTIFIERING AV FEL

Visa var ett fel uppstått och beskriv det tydligt, på sätt hjälper du användare att förstå var och vad som blev fel. Det är viktigt att användaren tydligt kan uppfatta var felet finns, felet behöver även beskrivas med text. Välformulerade felmeddelande ger användarna möjlighet att fylla i så felfria data som möjligt i ett formulär. Bra beskrivningar minskar också risken för irritation när systemet inte förstår, eller inte kan tolka den felaktigt inmatade informationen.

Rekommendationer för tydliga felmeddelande är att: sammanfatta felen och använda en layout som tydligt separerar felmeddelande från resten av webbplatsens design, skriva välformulerade felmeddelanden (ökar chansen att användarna gör rätt från början), markera felmeddelande med WAI-ARIA så att de uppfattas tydligt av användare med hjälpmedel, samt att spara det i formuläret som matats in korrekt.

Avvikelser

Felmeddelanden är inte uppmärkta med WAI-ARIA.

Kontaktformulär

☰ Göm kontaktformulär

Beskriv ditt ärende eller ställ en fråga

Fältet är obligatoriskt.

Ange e-postadress

Ange en giltig e-postadress.

Åtgärd

Märk upp felmeddelanden med attributet `role="alert"` och fältet det avser med `aria-describedby="fältetsID"`. Märk upp formulärfältet med `aria-invalid="true"` för att indikera i vilket fält det blev fel.

3.3.2 (A) LEDTEXTER/ETIKETTER ELLER INSTRUKTIONER

Skapa tydliga och klickbara fältetiketter. Varje fält i ett formulär där användare ska fylla i information bör ha en tydlig fältetikett som förklarar fältets funktion. Håll informationen för fältet så kort som möjligt för att hålla formuläret så enkelt som möjligt att förstå.

Genom att i kod använda attributet *for* och *label* kan etiketten kopplas till sitt fält och användaren kan då markera fältet även genom att klicka på etiketten. Detta ökar den klickbara ytan samt ger möjlighet för en person som saknar en visuell presentation att veta vilken etikett som hör till vilket fält, eftersom skärmläsaren kommer att läsa upp fältet vid fokus.

Rekommendationer för fältetiketter/ledtexter i formulär är att: skriva tydliga och informativa fältetiketter, att koppla ihop fältetikett och inmatningsfält så att även etiketten blir klickbar, placera fältetiketter där användare lätt ser dem, skriva utförliga instruktioner före formuläret (när sådana behövs) och undvika att göra lösningen beroende av `title`-attribut och placeholder-texter.

Avvikelse

På vissa ställen används etiketter på ett felaktigt sätt. Här har man till exempel kopplat ihop en fältetikett ("Arrangör:") med en länk, vilket inte är tillåtet. Etiketter kan bara kopplas till fält.

Tis
4
DEC

Drop in - Studieteknik

🕒 Idag 09:30 - 10:30

📍 Studieverkstaden, Umeå UB

Du får konkreta tips på hur du använder din tid effektivare när du pluggar, hur du bäst tar dig an kurslitteraturen och hur du kan utveckla dina anteckningsstrategier m.m.

Ingen anmälan krävs.

Kontaktperson: erika.lindborg@umu.se

Arrangör: [Studieverkstaden, Umeå universitetsbibliotek](#)

Evenemangstyp: Kurs/Utbildning

3.3.3 (AA) FÖRSLAG VID FELHANTERING

Ge förslag på hur fel kan rättas och försök också hjälpa användaren att undvika misstag när ett inmatningsfel upptäckts. Detta kan enkelt göras genom att föreslå ett exempel på inmatning eller genom att föreslå en annan stavning som liknar det som användaren angivit.

Rekommendationer för korrigeringsförslag är att: (R52) fylla i formulär med kända uppgifter, (R57) att låta användarna fylla i information i valfritt format, (R101) markera obligatoriska fält i formulär, (R112) samt att ge ordförslag i sökning och inmatningsfält.

Avvikelser

Kontaktformulär

🔒 Göm kontaktformulär

Beskriv ditt ärende eller ställ en fråga

Fältet är obligatoriskt.

Ange e-postadress

Ange en giltig e-postadress.

Åtgärd

Komplettera gärna med ett exempel på en giltig e-postadress.

3.3.4 (AA) FÖREBYGGANDE AV FEL (JURIDISKT, EKONOMISKT, DATA)

Ge möjlighet att ångra, korrigera eller bekräfta vid viktiga transaktioner. Alla kan göra fel, för personer som har läs- och skrivsvårigheter eller motoriska nedsättningar kan risken för felregistreringar i formulär vara större än för andra. Vid viktiga transaktioner som till exempel gäller juridik, ekonomi eller hälsa kan konsekvenserna av fel bli stora och besvärliga för alla inblandade. Därför är det extra viktigt att system som används för viktiga transaktioner hjälper användare att både undvika och rätta till misstag.

Rekommendationer för att undvika fel i viktiga transaktioner är att erbjuda användarna minst en, men gärna flera, av följande skyddsåtgärder: ge möjlighet att ångra sin åtgärd, ge möjlighet att rätta till möjliga fel som systemet identifierat samt att ge möjlighet att förhandsgranska sina uppgifter och rätta eventuella fel innan åtgärden slutligen bekräftas.

Inga avvikelser noterade

4 Robust

4.1.1 (A) PARSING

För att öka chansen att alla användare ska komma åt information och tjänster på webbplatsen på bästa sätt oberoende verktyg (programversioner, hjälpmedel, teknisk utrustning, med mera) behöver webbplatsen ha sid- och stilmallar med en god kodkvalitet som följer standarder. Att HTML och annan kod kan valideras automatiskt. Rekommendationer för att säkerställa god kodkvalitet är att: kontrollerat att mallar för funktioner, tjänster och stilmallar validerar i enlighet med er valda standard, kräva att leverantör vid leverans bifogar valideringsprotokoll för samtliga mallar, att försöka automatisera en regelbunden kodvalidering alternativt göra validering till en rutinåtgärd vid all förändring av webbplatsens kod. Det är lätt hänt att tidigare korrekt kod "går sönder" även vid mindre förändringar. Robusthet innebär att skapa största möjliga kompatibilitet med nuvarande och framtida användarprogram och hjälpmedel. Att ha korrekt validerande HTML-kod är en nyckel till robusthet.

Avvikelser

Några länkar innehåller alt-attribut, vilket inte är ett tillåtet attribut för länkelementet:

- Logotypen i sidhuvudet

- "Läs mer om kakor"-länken

På den här webbplatsen använder vi kakor (cookies) för att den ska fungera på ett bra sätt för dig. Genom att surfa vidare godkänner du att vi använder kakor.
[Läs mer om kakor](#)

Länkar ska bara ha title-attribut om det tillför något. Den ska aldrig vara samma som länktexten eftersom båda blir upplästa av skärmläsare.

En del sidor innehåller element med id:n som inte är unika:

- Play-ikonen på filmer har ett id som genererar fel när det finns flera filmer på en sida.

- På kurs- och programsidorna är tillfalle_translatedfailed, tillfalle_anmkodsaknas, tillfalle_existingnotfound och tillfalle_notcreated återkommande id:n som inte är unika.
- Filtren på studentwebben har inte unika id:n; gruppknapp_0, gruppknapp_2, larare och grupper.
- På min sida på studentwebben har accordions inte unika id:n.

Kalenderlistor innehåller ett formulär som saknar submit-knapp, vilket kan orsaka problem för de besökare som inte kan använda tangentbordet för att skicka in formulär.

Kalender

NOVEMBER

Idag
23
NOV

Mahsa Fallah - Medicinsk kemi och biofysik
🕒 Idag 09:00 - 12:00
📍 KBE303, Stora hörsalen, KBC-huset

DISPUTATION. Plasminogen: en pleotrop inflammatorisk regulator som styr strålningssinducerad sårbildning och sårsläkning.

Idag
23
NOV

Ida Linander - folkhälsovetenskap
🕒 Idag 09:00 - 12:00
📍 Aulas, Vårduktakhuset

Åtgärd

Validera HTML-koden regelbundet.

4.1.2 (A) NAMN, ROLL, VÄRDE

Hjälpmiddel, såsom skärmläsarprogram, förstöringsprogram, punktdisplay med mera kommunicerar med operativsystemets tillgänglighets-API. För att denna tekniska kommunikation ska fungera behöver varje del av en webbsida eller applikation vid varje tillfälle exponera sitt namn, sin roll och sitt aktuella värde. Om allt det fungerar felfritt kan hjälpmidlet presentera applikationen på ett korrekt sätt för användaren. En skärmläsare behöver exempelvis kunna berätta för användaren när förändring av sidans innehåll sker. Rekommendationen för att skraddarsy komponenter är att: använda standardkomponenter som finns i html, att bara när det finns starka skäl och tillräckliga resurser för test och utveckling välja att utveckla skraddarsydd komponenter, och vid val av tilläggsprogram eller kodplattformar (exempelvis olika javascript-bibliotek) undersöka om eventuella komponenter som bygger på dessa plattformar har ett bra stöd för tillgänglighet.

Avvikelser

Epi-fliken saknar länktext.

Forskningsinfrastrukturer som saknar beskrivning genererar fel då en länktagg utan text skrivs ut. Dessutom skrivs samma länk ut tre gånger (rubrik, beskrivning och ämnen) för varje infrastruktur, men med olika länktext. Detta skapar förvirring för besökaren.

Chemical Biology Consortium Sweden (CBCS)

Computational Life Science Cluster (CLiC)

Bioinformatikplattformen vid Umeå universitet

Miljöarkeologiska laboratoriet

En nationell resurs som bedriver uppdragsverksamhet, forskning och utveckling inom miljöarkeologi.

Forskningsämne: arkeologi

Åtgärd

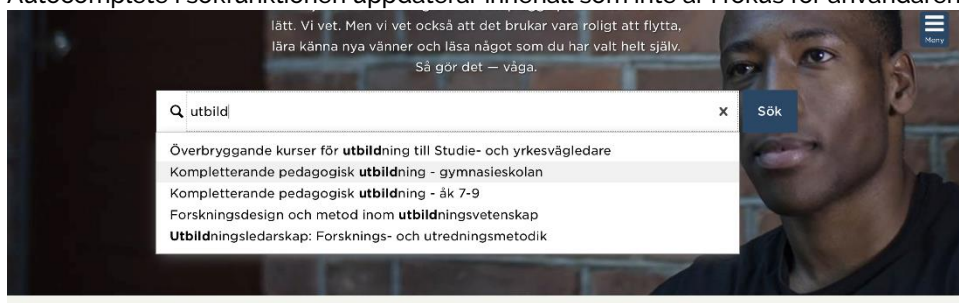
Se till att alla länkar har länktext. Om samma länk förekommer flera gånger bör den ha samma länktext.

4.1.3 (AA) STATUS MESSAGES

Se till att hjälpmedel såsom skärmläsare och förstoringsprogram kan presentera meddelanden som inte är i fokus för användaren, det vill säga som lever och presenteras utanför det område på sidan som användaren har i fokus. Detta kan göras genom att ta hjälp av att använda kodattributen "role" eller "aria-live" där viktiga meddelande kan förekomma. Då får hjälpmedel så som skärmläsare, kännedom om meddelanden och kan presentera dessa för användare vid lämpligt tillfälle. Berörda användare riskerar annars att missa varningar, upplysningar och felmeddelanden. Rekommendationer för kodning av förändringar utanför fokus är att: markera med aria-kod de områden där statusmeddelanden kan presenteras, försöka använda samma teknik även för andra viktiga förändringar samt att använda aria-attributet med försiktighet så användare inte störs.

Avvikelser

Autocomplete i sökfunktionen uppdaterar innehåll som inte är i fokus för användaren utan att tala om det.

Åtgärd

Använd aria-live-attributet. Här finns ett bra exempel:

<https://haltersweb.github.io/Accessibility/autocomplete.html>